

6/2017

XEB-1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

ZAHRANIČNÍ POVÍDKY

Gord Sellar

Marnotratný syn

Ian R. MacLeod

Návštěvník z Tauredu

ČESKÉ POVÍDKY

Věra Mertlíková

Dobrodruh na rybách

Radoslav Kalaš

Vzpomínky krve

Pavel Urban

Brána do podzemní říše

Pavel Houser

Inkvizitor

Zuzana Stožická

TardigRider

PUBLICISTIKA

Jason Sanford

Cesta světa Roberta Silverberga

Jiří Tesař

Popkornové fantazie a velkolepá
destrukce v zemi budoucnosti

Cena: 95 Kč – 4, eura

9 771804 660004

Eric Brown
Duše stroje

S.R.O.

Levně, rychle a kvalitně bez zbytečných časových nároků Vám poradíme se zavedením a zajistíme/udržíme certifikaci nejen následujících systémů jakosti :

Řízení kvality	dle ISO 9001
Enviromentální management	dle ISO 14001
Management BOZP	dle BS OHSAS 18001
Ochrana Informací ISMS	dle ISO 27001

Při certifikaci dlouhodobě spolupracujeme s českou společností QESCERT, což je garancí nezávislosti a odborné kompetence auditorů.

*** * ***

Pro naše klienty jsme schopni zajistit i provádění nezávislé revizní a inspekční činnosti, sledování měnící se legislativy (zejména ad OHSAS 18001 a ISO 14001) a zajištění rizik hospodářských a podnikatelských rizik.

*** * ***

Předplatitelé časopisu XB - 1 mají automatickou slevu 10 % na služby QSJ s.r.o.

po celý rok 2017

WWW.QSJ.CZ

XB1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Obsah

Zahraniční SF

Gord Sellar: Marnotratný syn	3
Eric Brown: Duše stroje	11
Ian R. MacLeod: Návštěvník z Tauredu	19

Domácí SF

Věra Mertlíková: Dobrodruh na rybách	28
Radoslav Kalaš: Vzpomínky krve	45
Pavel Urban: Brána do podzemní říše	54
Pavel Houser: Inkvizitor	56
Zuzana Stožická: TardigRider	58

Publicistika

Jan Toman: Z vyprahlých pouští...	60
Jason Sanford: Cesta světa Roberta Silverberga	63
Jiří Tesař: Popkornové fantazie a velkolepá destrukce..	64

Fantastická věda

Proč se nám rozvazují tkaničky?; Kolik je na světě stromů?; Indiánská fabrika na perli; Velká studená skvrna na Jupiteru	62
--	----

Filmfaroniáda

<i>Filmové premiéry; RAW; Ghost in the shell; Ochránci; Power Rangers; The circle; Brána válečníků; Ouija; Zrození zla; Klapka!</i>	66
---	----

Vivisektor

<i>Čtenáři čtenářům; Tony Samuelsson: Kafkův pavilon; Jan Cimický: Blanický rytíř; Chris Ryan: Blesková povodeň; David Jan Novotný: Dybuk a ďábel; Robin Nasadil: Co přichází se stíny; Dan Vyleta: Kouř; Joelle Charbonneau: Stačí jen chtít; Michal Šefara: Podsvětí; Markus Heitz: Oneiros; Jakub Hoza: Okovy osudu; Zpívající věže; Ryby: Útok z hlubin; Nové knihy</i>	73
---	----

Šéfredaktor

Vlado Ríša

risa@casopisxb1.cz

Zástupce šéfredaktora

Jaroslav Jiran

jiran@casopisxb1.cz

Redaktor

Martin Šust

sust@casopisxb1.cz

Časopis XB 1 s.r.o.

Praha 1, Nám. Republiky 1081/7

PSČ 110 00

www.casopisxb1.cz

Tisk

tmv a. s.

Distribuce

společnosti holdingu PNS a. s.

prodejny firmy Relay

Předplatné

SEND s.r.o.

(www.send.cz/casopis/728/xb1)

Číslo vychází 5. 6. 2016

© Casopis XB1 s.r.o.

ISSN 1804-6606

MK ČR E 19853

Přetisk a jakékoli šíření povoleno

jen se souhlasem vydavatele.

Titulní strana Marianna Alferova

Knižní veletrh

Tahle každoroční akce mě na jednu stranu vždycky strašně potěší a na druhou děsně vyčerpá.

Tu druhou stránku ponechám stranou a budu se zabývat tou první. Celoročně se mluví o ústupu papírových knih a časopisů, náklady klesají, lidé je přestávají kupovat a když už něco čtou, tak spíš elektronicky. Něco na tom asi bude, protože když se zcela náhodou vyskytnu v pražském metru či tramvaji, dva ze tří lidí drží v ruce mobil, tablet či čtečku. Knihu jako takovou je vidět málo.

Náklady knih opravdu klesají, jenže otázkou je, jestli to také není množstvím vydávaných titulů. Vždyť jen českých autorů sci-fi vyjde ročně kolem sto dvaceti. A to nepočítám sbírky povídek, zahraniční autory, komiksové knihy... atd, co kdysi nebylo.

Dalším faktorem je cena knih. Ještě pamatuji, že kdysi, v devadesátých letech minulého století, jsem, coby nakladatel, dlouho váhal nad tím, jestli si mohu dovolit zvýšit cenu vydávané knihy conu Ondry Neffa ze třiceti na čtyřicet korun. Pravda, v té době byl průměrný plat kolem tří tisíc, takže, podle mne, jsou dnešní ceny knih přibližně na stejné úrovni jako tehdy.

Hodně se mluví, že mladí nečtou a staří už to nevytrhnou. Myslím si, že mládež čte, ale asi něco jiného než kdysi. O něco výš jsem uvedl komiks. Znáám dost mladých, kteří normální knihu do ruky nevezmou, ale dospělácké komiksy se jim doma vrší. A to nemluví o bratislavském Istroconu/Comics Salonu, kam přijde deset tisíc náctiletých (to trochu přeháním, ale ne moc).

Knižní veletrh mi jen potvrzuje můj optimizmus. Tolik lidí, a v mnoha případech mladých, se hned tak nevidí. Kromě toho u prodejního pultu se setkávám i se staršími lidmi, kteří kupují knížky svým ratolestem.

Ano, náklady klesají, ale je to, podle mne, vykoupeno obrovským nárůstem počtu titulů. Což na jednu stranu člověka čtoucího vyvádí z míry, neboť by četl, četl a četl, protože je co. Na druhou stranu je otázkou, kde na to vzít čas. Měl jsem představu, že až budu v penzi, že budu v klidu číst. Je to samozřejmě úplně jinak, času je méně než dřív...

Přestávám si stěžovat, protože při pohledu na ty davy lidí, kteří přišli na Veletrh knih mě hřeje na duši a budoucnost knih a časopisů, jako je ten náš, nevidím černě.

Vlado Ríša

HokageCon

17.6.2017 – 18.6.2017

Festival HokageCon je víkend nabitý japonskou kulturou, eSport zábavou a doprovodnými aktivitami, které zabaví každého, kdo náš festival navštíví. Již třetí ročník festivalu konaného v Praze přilákal více než 1600 návštěvníků a každým rokem se roztá o zajímavější a zajímavější program. Nechybí zde ukázky bojových umění japonských mistrů, cosplay, japonská kuchyně a čaje, hry jako shogi, ale i Zaklínač. Na festivalu si můžeš odpočinout a nebo aktivně zasoout či zatancovat, je to jen na tobě, jak moc si dokážeš HokageCon užít!

Spolkový dům K Vidouli 727 Praha, ČR

Hokage festival@hokagecon.cz

JUNKTOWN

22. 6. 2017 – 25. 6. 2017

POJĎME SPOLEČNĚ VYTVÁŘET HORŠÍ SVĚT

Oprašte své pouštní vraky a zajedte k nám na láhev Nukofoly s leguánem na špejli.

Post-apokalyptický festival stavěný fanoušky pro fanoušky opět otevře své brány v červnu 2017. Největší změnu letos přináší správa raketové základny Bratronice, kterou převzal přímo team nadšenců kolem Junktownu, a přípravy na festival tak probíhají prakticky od ukončení minulého ročníku. Junktown je naplněním našich post-apokalyptických snů, zapálená pocta kultům Fallout a Mad Max, pokus o tuzemskou obdobu kultovního Wasteland Weekendu. Je to devíce a léčba v jednom.

základna Bratronice 50°03'31.6"N
14°00'39.3"E Bratronice, Česko

Festival Fantazie

30. 6. 2017 – 10. 7. 2017

Největší festival popkultury v ČR. Ze série FFestivalů (od roku 1996). Doslova fantastická dovolená a zábava pro fanoušky, hráče i celé rodiny.

Videohry a společenské stolní hry, taneční hry, hry miniatur, RPG...

Sci-fi a technologie, fantasy a horor, mýty a historie ve filmech, seriálech, anime, komiksu, knihách, hrách: přednášky, besedy, workshopy, soutěže...

KD Junior Tyršova 793 Chotěboř, ČR
Vašek Pravda info@ffestivaly.cz

Parcon a Gamecon v Pardubicích

Šestatřicátý ročník nejstaršího conu v ČR se vrací do Pardubic! Bude se konat v termínu **20. - 23. 7. 2017**.

Od roku 1982 je Parcon pořádán Československým fandomem jako putovní akce, která se odehrává každý rok v jiném městě. Nedílnou součástí Parconu je také vyhlašování Ceny Karla Čapka. Letos je Parcon přidružen k mladšímu a hravějšímu sourozenci Gameconu, což je největší festival nepočítačových her u nás, a drží si stejné téma: umělou inteligenci, roboty, cyberpunk.

I letos dorazí celá řada skvělých hostů, mimo jiné Ondřej Neff, a očekáváme i návštěvu z Velké Británie. Přihlašování je otevřeno od začátku května přes stránku www.gamecon.cz, kde můžete sledovat novinky a další informace. Podrobnosti též na facebookových profilech Parconu nebo Gameconu.

Marnotratný syn

(PRODIGAL)

„Nevypadá, že by se nějak změnil,“ usoudila Jennifer, když jsme se vrátili domů z výzkumného ústavu, kde Benji podstoupil poslední fázi intelektizace.

„To by zatím ani neměl. Vid', hafane?“ řekl jsem a podrbl ho na hlavě. Zvedl k nám z ošuntělého koberce ty svoje velké, zvědavé oči teriéra a byl bych přísahal, že se pousmál.

Technicky vzato měla pravdu. Nechoval se o moc jinak, alespoň ne žádným pozorovatelným způsobem. Zatímco se zotavoval z operací a zákroků, pořád měl rád tytéž věci: aportovat míček, honit mě po zadním dvorku, jít se proběhnout – samá dobře známá potěšení. Pořád sedával vedle mě, když jsem se večer díval na televizi, nebo se spokojil s poplácáním po hlavě či podrbáním za uchem, když mě zastihl, jak pracuji. Byl naší dobráčkou cenou útěchy. Naším „ne tak docela dítětem“ s mírnou povahou, štěnětem teriéra, jehož mozek si ze dne na den vytvářel mohutná neurální propojení a měnil řídký lesík jeho mysli v hustou džungli, a jehož tlama a hrtan byly chytře přemodelovány tak, aby mohl řeči vyjádřit myšlenky, které se mu v hlavě začínaly rodit. Považoval jsem to tenkrát za neuvěřitelný dar, i když to byl dar, který ještě tak docela nedostal. Zázrak. Měl z něj být zázračný pes. Proto jsme ho koneckonců pojmenovali Benji. Lhal bych ale, kdybych tvrdil, že jsem u něj ani já nezaznamenal žádnou změnu hned od prvního dne. Bylo to něco v jeho očích. Něco... no, prostě něco víc než předtím. Pro mě to bylo neklamné.

O pár měsíců později jsme měli hosty. Byl to první večírek, který jsme za posledního půl roku pořádali, převážně pro sousedy, spolupracovníky a podobné lidi. Někteří z nich o Benovi slyšeli, že konečně začal mluvit. Očekávali nějakou ukázkou. Varoval jsem ho, v naději, že pak bude méně nervózní, ale mělo to opačný účinek. Začal plácet předními packami do koberce, potřásl hlavou, trochu jako mokré štěně, nervózně napůl vrtěl ocasem. První hosté, kteří dorazili, u nás na večírku předtím nikdy nebyli a Ben se jim nervózně vyhýbal.

Pak dorazila Lorna, rádoby malířka, přítelkyně Jennifer. S Benem se znala. Hrávala si s ním před zákrokem, proto si ji trochu pamatoval. Jakmile procpala svá mohutná ramena futry dveří, Benji nadšeně zaštěkal. Stal se z toho podivný zvuk, už to nebyl jeho někdejší štěkot, nebyl tak docela psí, ale nevypadalo to, že by si toho všiml nebo že by mu na tom záleželo. Doběhl k ní a začal jí očichávat nohy. Našpicoval uši, protože ji poznal, rozptýleně zamumlal: „Ahoj,“ a strčil jí čumák do rozkroku, aby jej očichal. Pak jednoduše prohlásil: „Hezké!“

„No páni!“ řekla Lorna a natáhla se dolů k němu. „No tak, Bene, tohle opravdu dělat nemůžeš!“ Stlačila mu hlavu dolů, odtlačila mu čumák od sebe a směrem ke mně řekla: „Měla jsem za to, že po operaci by měli být inteligentní?“

„Omlouvám se,“ řekla Jennifer. „Time, možná bys ho měl vzít nahoru?“

Přikývl jsem. „Pojď, Benji,“ řekl jsem a zasunul mu ruku pod obojek. Odvedl jsem ho k patě schodiště a on poslušně vyběhl nahoru. Šel jsem za ním se slovy: „Doleva, Benji, doleva.“ Poslechl povel a vešel do naší ložnice. „Hodný pejsek,“ pochválil jsem ho, když jsme byli oba uvnitř, a podrbl jsem ho za uchem.

„Proč?“ zeptal se mě se zvědavým pohledem.

„No, neměl bys lidi takhle očichávat.“

„Očichávat?“

„Však víš,“ řekl jsem a pokusil se co nejlépe napodobit psi čenichání.

„Aha. Hezké očichat! Ahoj kamaráde!“

„Ne, pro psy je to hezký pozdrav. Pro lidi je to nezdvořilé,“ vysvětloval jsem, zatímco jsem v šuplíku na ponožky hledal žvýkáci kost. Hodil jsem mu ji a on ji zachytil v letu, ale nezačal ji hned žvýkat. Místo toho ji položil na zem a hleděl na mě, jako kdyby měl nějakou otázku, kterou nedokáže zformulovat. Po chvíli to podle všeho vzdal, a když se zakousl do kosti, rychle jsem z pokoje odešel a zavřel za sebou dveře. Než jsem se vrátil dolů na večírek, zaslechl jsem, jak přicupital ke dveřím, hlasitě si povzdychl a uložil se na podlahu vedle dveří.

Jenže takhle jsem to s ním dělal pokaždé, když jsme pořádali večírek. Nebylo to nic nového. Až na to... že když jsem mu to udělal teď, měl jsem z toho jiný pocit.

Sledovat, jak se Benji učí mluvit, bylo vyloženě strašidelné.

Všechno se to dělo tak rychle. Během pár měsíců se změnil z němé tváře v mluvku. Do lebky mu implantovali neurochemický dávkovač, ze kterého chemikálie prosakovaly přímo do mozku a vytvářely novou sekundární síť, díky které byl nejenom ze dne na den chytřejší, ale také se díky ní učil jazyk rychleji než kterékoliv lidské dítě.

Ne že by mluvil dobře. Dokonce i s přemodelovaným horním patrem byla pro něj některá slova těžko vyslovitelná. A neměl k dispozici řeč lidského těla, kterou by to kompenzoval. Obvykle byl vykulený, se stejně neproniknutelným výrazem, jaký mají všichni psi. Jestli jste nikdy žádného myslícího psa nepotkali, bude vám to znít bláznivě, ale přísahám, že Benji ve skutečnosti výrazy měl, i když mi trvalo roky, než jsem se je naučil číst.

„Co těhhhtá?“ zeptal se mě jednoho dne, zrovna když jsem se vrátil z práce. Stále byl teprve ve fázi, kdy dokázal s nadšením mumlat věty o dvou slovech.

Dřepl jsem si na plastovou rohožku u dveří a podrbl ho za ušima. „Cože to?“

„Co těhmodná?“ zeptal se tiše, spiklenecky.

„Těhmodná? Myslíš těhotná? To znamená, ehm, že má někdo v sobě dětátko,“ vysvětlil jsem. „Jako máma pes, než se narodí dítě pes, tak je těhotná.“

„Aha,“ řekl Benji a začal rozrušeně funět. „Opravdu?“ Podivně na mě zamrkal a s mávajícím ocasem odcupital k rozvrzanému schodišti do suterénu. Najednou mě napadlo, jestli se Benji nedostal ven a nepřivedl do jiného stavu nějakou intelektizovanou fenku ze sousedství. Se záupněním jsem si vzpomněl, že jsme ho nenechali vykastrovat. Z toho se mohl vyvinout zábavný rozhovor.

Samozřejmě, bylo v tom něco úplně jiného. Benji měl jenom mimořádně citlivý sluch. Dokázal slyšet telefonní hovory za zavřenými dveřmi, nebo hádky o dva domy dál. Žádné tajemství před ním nebylo v bezpečí. Pravda se ale ukázala až o týden později, když mi Jennifer zavolala během jednoho z mých vzácných dnů v laboratoři. To byla celá ona, vybrat si zrovna takový den.

„Time?“

„Ano, zlato?“ řekl jsem do mobilu. „Dej mi minutku.“ Naposledy jsem mrkl na probíhající statistickou analýzu uměle urychleného laterálního genového přenosu, přetáhl si monitorování na telefon a pak jsem si zvětšil videohovor přes celou obrazovku. Seděla na pohovce, na sobě měla růžové tričko a tmavomodré tepláky.

„Copak se děje, srdíčko?“

„Mám pro tebe novinku,“ řekla, a vypadala při tom trochu nazelenale, ale usmívala se.

Čekal jsem, že bude pokračovat, ale nepromluvila, dokud jsem se nezeptal: „Oč jde?“

„Uch, no, zlato. Vzpomínáš si, jak nám doktor Flynn řekl, že nikdy nebudeme schopni mít děti?“

„Jo...“ přitakal jsem, s vytřeštěnými očima.

„Ukázalo se, že se mylil.“

„Ty jsi... těhotná?“ Musel jsem se ujistit.

Přikývla a ústa se jí roztáhla do širokého zářivého úsměvu.

Do zorného pole vedle ní přitápal Benji a starostlivě se na ni zahleděl. „Těhmodná udělá dítě?“

„Ano, Benji. Maminka udělá dětátko. Víš, co to znamená, že jo, Benji?“ zeptala se ho. Mlčky na ni civěl, neodpovídal. Nepřišel ještě na to, jak na takové otázky odpovédět. „Budeš mít bratříčka nebo sestřičku.“ Otočila se, mrkla na mě a řekla: „Co si o tom myslíš, taťko?“

„Juhů!“ zařval jsem a pak jsem dodal: „Miluji tě,“ a ona se na mě usmála.

„Dítě!“ křikl Benji a rozmávaný se ocas narážel – *buch, buch, buch* – tak tvrdě do pohovky, až se Jen nahlas rozesmála.

V následujících měsících byl Benji ze dne na den nadšenější, stejně jako my. Jednoho večera, když už těhotenství na Jennifer začínalo být trochu vidět, nás u večere zaskočil otázkou. Vytáhl hlavu ze své misky na žrádlo a otočil se k Jen: „Dítě misku? Má misku?“

Jen se usmála a zavrtěla hlavou.

„Misku podělím,“ řekl a zavrtěl ocasem.

Jennifer se zachichotala. „To je roztomilé,“ řekla a já se zasmál a poplácal ho po zadní noze. Obrátil se zpátky k misce a nadšeně zhltal večeri.

Té noci, kdy jsme přinesli Martina domů, na nás Benji čekal u dveří.

„Ahoj, Benji,“ pozdravila ho Jennifer.

„Ahoj mámo,“ odpověděl. „Ahoj táto.“ Podíval se na zachumlaného Martina v Jenině náruči. „Ahoj dítě.“

„Dítě se jmenuje Martin,“ řekl jsem a pak jsem dodal: „Můžeš mu říkat Marty, jestli chceš.“ Benji měl problém vyslovit „in“, obvykle to znělo jako „im“. Souviselo to nějak s ovládním jazyka, něco při tom zákroku neudělali úplně dobře.

„Dítě Mardy,“ řekl Benji tiše se zbožnou úctou. „Ahoj, dítě Mardy,“ řekl a pak: „Pojď, dítě. Dítě postel.“

„Cože?“ podivila se Jen s hlavou nakloněnou na stranu, ale Benji už vyrazil po schodech dolů do chladného suterénu. „Zlato, půjdu Martyho uložit do postýlky. Mohl bys, ehm...“

„Jo, jasně,“ souhlasil jsem. Počkal jsem, až vykročí po schodech nahoru, a pak jsem následoval Benjiho dolů po rozvrzaném schodišti do suterénu. Našel jsem ho tam, jak vrtí ocasem a čenichem po betonové podlaze postrkuje náhradní plastovou podložku, až dokud nebyla vedle té jeho. Spal tady dole rád, protože tu byl chládek a ticho. Podložka, kterou dostrkal na místo, byl jeho starý psí pelech, který jsem měl vyhodit už před měsíci, když jsem mu koupil nový.

„Moje postel,“ prohlásil a dotkl se jednou packou starého rozdrbaného pelechu. Pak se dotkl hezkého nového a řekl: „Dítě postel. Dítě Mardy postel.“

Byl jsem trochu omráčen: Benji se chtěl dělit? Od psa jsem to nečekal, proto jsem se tomu usmál. „To je od tebe opravdu hezké, Benji. Ale, ehm, Marty není pes. Malí chlapečci nespí v suterénu. Je tu moc velká zima a špína. Ale je to od tebe velmi milé... Ty ho považuješ za svého bratra, že? Hodný pejsek.“ Poplácal jsem ho po hlavě. „Moc hodný pejsek.“

Seděl vedle dvou pelechů, díval se nejdřív na něj, pak na mě. „Ne dítě postel?“

„Správně, Benji. Ne dítě postel.“

Celý schlípl, svěsil ocas a svezl se na betonovou podlahu. Později, během horkých letních nocí, když jsem ho našel spát vedle Martyho postýlky, jsem si vzpomněl, jak strkal na místo volný pelech, a zvedl se ve mně jakýsi podivný pocit viny. Došlo k tomu tak rychle, že jsem ho málem nestihl potlačit, abych ho nemusel zkoumat.

Benji a Marty si spolu moc hezky hráli, oba po domě pelášili po čtyřech. Nějakou dobu opravdu byli jako kteříkoliv dva bratři. Benji příležitostně očichal Martyho pozadí a zavolal Jen nebo mě: „Dítě Mardy udělalo bobek!“ Marty mačkal tlačítka na klavíru na hraní a přehrával náhodné písničky. Benji mačkal v zubech mluvící panenky, které pak na Martyho pokřikovaly pozdravy, až se to naše zářící blondáté batolátko chichotalo a tleskalo. Benji se chtěl s Martym vždy podělit o večeri a o svoje psí suchary, bez ohledu na to, kolikrát jsme mu vysvětlovali, že psi a lidské jídlo není stejné.

Benji Martyho opravdu miloval; tak moc, jak ho jen jako bratr milovat mohl. Nějak jsem kvůli tomu zapomínal na všechny ty trapné okamžiky a otázky jako: „Proč dítě Mardy nemá ocas?“ nebo „Benji nemá oslavu narozenin?“ a „Dítě Mardy dělá bobek uvnitř?“ Jednou se Benji pokusil jít z kuchyňského stolu a nešťastnou náhodou nám shodil večeri. Jennifer někdy Martyho u stolu kojila a sama při tom jedla a Benji byl z toho úplně vedle, někdy i častěji než jednou týdně. „Dítě Marty jí co? Benji taky? Benji taky jí co?“

„Ne, Benji,“ řekla mu Jennifer. „Ty jsi pes. On je dítě. Děti pijí mléko, psi mají žrádlo pro psy. Tohle mléko není pro tebe. Je jenom pro Martyho, víš?“

„Ne, Benji,“ opakoval posmutněle. Začal tu frázi opakovat pokaždé, když ji někdo použil, i když citlivě. Takhle přece všichni se psy mluvíme, že? Když vyskočí na hosta nebo nám začnou ojíždět nohu.

„Přesně tak. Benji ne. Hodný pejsek,“ řekl jsem. Lehl si na chladnou dlážděnou podlahu vedle své misky a jednou, jenom jednou, plácl ocasem o zem.

S dítětem utíkají roky tak rychle, že ztratíte přehled. Jeden den ho necháváte odříhnout, další den vedle vás sedí malý chlapec s knížkou na klíně a čte.

„... a... pak... pak chlapec... a jeho pes... šli domů,“ mumlal Martin. Usmál jsem se. Četl jsem nehlasně spolu s ním, ale zvládl to celé úplně sám.

„Dobrá práce!“ poplácal jsem ho jemně po zádech. „Přečetl jsi správně všechna slova. Líbil se ti příběh?“

„Jo,“ řekl. „Chci si ho přečíst ještě jednou.“

„Dobře, tak...“

„Ne,“ zavrtil Marty naléhavě hlavou. „Chci si ho přečíst s Benjim.“ Seskočil z pohovky dolů na koberec k psovi.

Benji obrátil hlavu a zeptal se: „Ty... čteš se mnou?“

„Jasně, Benji,“ odpověděl mu.

„Dobře,“ řekl Benji a posadil se. „Ty čteš, já poslouchám. Čti pomalu.“

„M-hm. Dobře, strana jedna,“ začal Marty pečlivě. „Příběh o Timmym a Puntovi,“ řekl z hlavy. Několik prvních stránek obrázkové knížky znal z paměti. „Byl jednou jeden kluk. Jmenoval se Timmy. Jeho kamarád byl Puntá. Byl to pes.“ Teď čti ty.“

Benji namítl: „Neumím číst. Ale pamatuji: „Byl jeden

kluk. Jmenoval Timmy. Jeho kamarád Puntá. On byl pes.““

„Neee, Benji,“ zvolal Marty. „Jeho kamarád byl Puntá. Byl to pes.““

Benji zamrkal a zahleděl se na stránku – předpokládám, že na obrázek, protože neměl být schopen číst, a ani se to neměl nikdy naučit. „Jeho kamarád Puntá. Byl to pes.“ „Správně,“ pochválil ho Marty. „Začínáš to chápat...“

Někdy tou dobou to začalo jít z kopce. V paměti mi utkvělo jedno odpoledne, kdy u nás bylo pár mých kamarádů. Dívali jsme se na zápas na naší nové NetTV, zatímco Jen a Marty byli někde venku. Seděli u nás Charlie, Deke, Demarco a Peter, pořvávali jsme na obrazovku. Nevím, kdy přišel do pokoje Benji, ale když začala reklama a Charlie s Dekem odpěchali do kuchyně, aby nám všem přinesli vychlazená piva, Ben poklepal Petrovi packou na nohu.

„Á, ahoj, Benji. Jak se máš, hochu?“ zeptal se ho Peter nepřítomně, tak, jak se lidé baví se všemi psi, ať už umějí myslet nebo ne. Pár vteřin ho poplácal po hlavě.

„Dobře. Můžu otázku? Položit tobě?“

„Jistě, Benji,“ zakřenil se. Nejspíš nikdy nepotkal tak zvědavého psa, jako byl Benji. Já taky ne. „O co jde?“

„Ty Korejec?“

„No, jsem korejský Američan, jo.“ Podivil jsem se, odkud to Benji ví. Nebo to byl jenom tip?

„Proč Korejci jedí psy?“

Oba jsme se s Demarkem otočili a zahleděli se na Petra, který tam seděl s jedním obočím pozvednutým. Demarco se začal chechtat. Peter po nás střelil pohledem a otočil se zpátky k Benjimu. „Cože?“

Benji zopakoval otázku: „Proč Korejci jedí psy?“

Peter se na mě zmateně zahleděl. Pokřčil jsem rameny a oplatil mu bezradný pohled.

Demarco už byl zlomený v pase a hystericky se smál. „Rasistický pes!“ řekl, než znovu vybuchl smíchy. „Páni, to je legrační. Tebe by měli vzít do telky, Benji. Do pořadu rasistického mluvícího psa!“

Peter se začal taky smát. „Ha, na to bych se podíval,“ prohlásil. Pak řekl: „Podívej, Benji, když jsem byl naposledy v Koreji, žádné psí restaurace jsem tam neviděl. Všichni moji příbuzní si myslí, že jíst psy je hrozné. Říkají, že to dělají převážně staří lidé, ale nikdy jsem se jich neptal proč. Takže nevím, proč by měl někdo jíst psa. Nejspíš si myslí, že jsou chutní nebo tak něco. Ale hele, tebe nikdo nesní, jasný?“

Benji zamrkal, zpracovával to. „Psi myslí, že lidi chutní taky.“

A na to... nikdo z nás nevěděl, co říct. Všichni jsme tam mlčky seděli, až si nakonec Demarco odfrkl a řekl: „No jo, no, psi si myslí, že jejich vlastní bobky chutnají dobře, ne?“

„Jistě,“ souhlasil Benji a my jsme všichni vybuchli smíchy. Mezitím se vrátili Deke a Charlie s pivy. Ale Benji se na nás jen tak díval, z jednoho na druhého, a měl docela vážný pohled. Pak reklamy skončily a komentátor mluvil o tom, proč Nick Lingonfelder tenhle týden nehraje, a ať

už chtěl Benji říct cokoliv, nechal si to pro sebe, jenom se odebral k zadním dveřím, a když kolem mě procházel, zamumlal: „Můžu jít ven?“

„Ale jistě, Benji,“ řekl jsem a došel mu otevřít dveře. Vyšel ven a ani se po mně nepodíval. Vzpomínám si, že jsem si pomyslel, že se mu to nepodobá. Když jsem se vrátil do obýváku, Demarco vyprávěl Charliemu a Dekemu o svém nápadu na televizní pořad s Benjím, rasis-tickým psem.

Pokrčil jsem rameny. „No jo, lidi, nemám ponětí, kde to vzal. Ale víte co, je ještě mladý. Víte, jaké umějí být děti.“

„Děti?“ zamumlal Charlie a plácl sebou na pohovku. „Je to pes, Time.“ Podal mi pivo.

Přikývl jsem. „No... jo, ale je to vylepšený pes.“

„Hmm, s vylepšenou... chutí,“ řekl Deke a Demarco zase vyprskl smíchy.

Peter po něm s úsměvem hodil polštářem z pohovky. „Měl by sis s ním radši promluvit,“ prohlásil. „Někteří lidé, které znám, by takové hovadiny pochopili špatně.“

* * *

Toho večera jsem našel Jen a Benjiho, jak si povídají v kuchyni. Benji měl hlavu skloněnou, jak to dělával, když byl přistižen při porušování domácích pravidel.

„Ne, Benji, to je v pořádku,“ řekla Jen a poplácala ho po hlavě. „To je pochopitelná otázka. Ale... no, víš, jak někteří psi koušou lidi? Ale ne všichni, že? Všichni psi nejsou stejní, vid? Stejně tak je to i s lidmi. Ne všichni lidi stejného druhu jsou stejní.“

„Aha,“ řekl Benji, a pak jednou zavrtěl ocasem, což byla jeho obdoba přikývnutí. „Všichni psi ne stejní.“ Tuhle lekci dostal, když se snažil popovídat si se psy ze sousedství, z nichž ani jeden nebyl intelektizován.

„Hromada psů se nedokáže dívat na televizi, jako to děláš ty,“ pokračovala Jen a nepřítomně si při tom pohrávala s obalem od DVD s Martyho kreslenou pohádkou ležícím na kuchyňském stole.

„Správně,“ souhlasil a zeptal se: „Ale proč ne?“

Než mu mohla odpovědět, vešel jsem do místnosti a řekl: „Benji se dívá na televizi?“

Jen zvedla hlavu. Vypadala unaveně. „Jo, když jsem pryč, nechávám zapnutý psí kanál. Mělo by mu to prý zlepšovat angličtinu.“

„Brzy budu mluvit dobře,“ dodal Benji a v tu chvíli mi to v hlavě sepnulo: všiml jsem si, že postoupil k větám o čtyřech a pěti slovech a mírně se mu zlepšila syntax. Psi s tím typem zákroku, jaký měl on, neměli být schopni takových pokroků, nemluvě o tom, že by neměli mluvit plynule, ovšem tempem, kterým postupoval, by do roka mohl mluvit stejně dobře jako Marty.

„Ano, Benji. Opravdu se zlepšuješ. A teď si táta a já potřebujeme o něčem promluvit v soukromí. Mohl bys nás omluvit?“

„Dobře,“ souhlasil Benji. „Dobrou,“ řekl nám postupně oběma a odcupital do suterénu.

Když skřípání schodů utichlo, oba jsme s Jen vydechli. Ani jsme si neuvědomili, že zadržujeme dech.

„Je to jako...“ začala, ale pak zaváhala. Věděl jsem nicméně, co se chystala říct.

„... jako mít dvě děti?“ nadhodil jsem.

Přikývla. „Přesně.“

„Vždyť přece právě proto jsme ho nechali vylepšit...“

Znovu přikývla a mě najednou zasáhlo, o kolik starší vypadá teď než v době, kdy se rozhodla proti adopci, a nakonec souhlasila s vylepšením psa. Kdybychom bývali věděli... ale na to nemělo cenu myslet, že ano?

„Takže celá ta záležitost s Korejci, kteří jedí psy... myslíš, že to třeba viděl v televizi?“

Jennifer bubnovala prsty do kuchyňského stolu. „Možná. Nikdy jsem se na ten kanál nedívala.“ Zahleděl jsem se na obal DVD ležící na stole před ní a v tu chvíli mi to došlo: když šlo o Martyho, všechno jsme nejdřív kontrolovali. Když si řekl o nějaký film, nejdřív jsme zkontrolovali věkové doporučení. Na televizi byla taky zapnutá chůvička, chytrý zámek, který blokoval všechno s přístupností od třinácti let nahoru, když byl Marty v pokoji sám. Ale pro případ, že by se díval samotný Benji, jsme žádný zámek nenastavili.

„No, možná bychom měli.“

* * *

Na druhý den ráno jsem Benjiho našel na pohovce před televizí. Běžela právě reklama. Nikdy předtím jsem neviděl reklamu dělanou speciálně pro psy. Až do toho dne jsem pouze tu a tam zahlédl ty podivné psí atletické pořady, které Benji tak miloval a po kterých vždycky přiběhl ke mně a naléhavě opakoval: „Pojďme aportovat! Pojďme aportovat! Chceš aportovat?“

V téhle reklamě klusali vedle sebe dva psi a na pozadí hrála tichá romantická hudba. Ozývalo se tam také tiché funění a jakési rytmické bušení, které nesedělo na hudbu. „Jsi osamělý? Ojíždět nohy tě neuspokojuje? Jsi jediným mluvícím psem v okolí? Většina intelektizovaných psů má problémy najít si vhodného druha. My ti ale můžeme pomoci. Zavolej PatMate ještě dnes.“ V dolní části obrazovky zablikal on-line kontaktní kód a záběr se hladce, i když jenom na chvíli, stříhem přesunul na dva pářící se psy. Když video rychle potmělo, naplnilo místnost mírně odpudivě aroma, které rychle vyvětralo. Benji vedle mě najednou funěl.

Skvělé, pomyslel jsem si. Příště si řekne o kapesné...

Na obrazovce se ale najednou objevilo jeviště s širokými, pohodlně vypadajícími červenými pohovkami. Na jedné z nich seděla nádherná fenka německého ovčáka s šedivou srstí, velkou žvýkáckou kostí pod předními packami a s plechovkami a balíčky nějaké nové značky psího žrádla – Chytrá psí bašta – rozmístěnými viditelně na různých místech kolem ní.

„Dobré ráno,“ spustil namluvený komentář, „a vítejte zpátky u pořadu *Na pohovce se Sparky!*“ Kamera najela na Sparky, jejíž hlas zněl dost žensky. Fenka začichala